

Wolontariat Europejski

Edukacja i Kultura

Młodzież

■ FUNDACJA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI

Narodowa Agencja Programu MŁODZIEŻ

ul. Mokotowska 43
00-551 Warszawa

www.youth.org.pl
evs@youth.org.pl

tel. (22) 622 37 06; 628 60 14
faks (22) 622 37 08; 628 60 17

Warszawa, kwiecień 2003
ISBN 83-914928-6-9

Edukacja i Kultura

Młodzież

Opracował: B. Mielecki
Rysunki: M. Narojek
Okładka i skład: Ł. Pawlak

Publikacja bezpłatna.

Przedruk jest dozwolony wyłącznie pod warunkiem podania źródła.
Publikację sfinansowano ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu oraz Wspólnoty Europejskiej w ramach Programu MŁODZIEŻ.

■ spis treści

1. wprowadzenie	3
2. jakie kraje uczestniczą	4
3. rodzaje projektów	5
4. przykłady projektów	6
5. kto jest zaangażowany w projekt	7
6. wolontariusz	8
a). kto może zostać	
b). korzyści	
c). co ma zapewnione	
7. organizacja wysyłająca	9
a). obowiązki	
b). budżet	
c). jak zostać	
8. organizacja goszcząca	11
a). obowiązki	
b). budżet	
c). jak zostać	
9. organizacja koordynująca	13
10. terminy składania wniosków	13
11. kapitał przyszłości	14
12. program MŁODZIEŻ	16

■ wprowadzenie

Wolontariat Europejski (European Voluntary Service - EVS) jest jedną z akcji **Programu Komisji Europejskiej MŁODZIEŻ**. Umożliwia on organizacjom wysyłanie młodych ludzi jako wolontariuszy do pomocy przy rozmaitych projektach zagranicznych (ekologicznych, socjalnych, kulturalnych, ...) oraz goszczenie wolontariuszy z innych krajów europejskich w już istniejących organizacjach i instytucjach non-profit.

Wcześniej funkcjonujący jako odrębny program, Wolontariat Europejski został włączony do Programu MŁODZIEŻ jako jedna z jego akcji i jego realizacja przewidziana jest do końca roku 2006.

EVS daje młodym wolontariuszom szansę wykorzystania własnych umiejętności, rozwinięcia zainteresowań, zdobycia doświadczeń w nowych dziedzinach, poznania języka obcego i innej kultury.

W ramach Wolontariatu Europejskiego młodzi ludzie w wieku od 18 do 25 lat mogą spędzić za granicą okres do 12 miesięcy, nieodpłatnie pomagając przy realizacji różnych projektów na rzecz społeczności lokalnej. Mogą one dotyczyć szeregu zagadnień, takich jak: środowisko naturalne, kultura i sztuka, zajęcia z dziećmi, młodzieżą i ludźmi starszymi, zapobieganie rasizmowi, narkomanii i bezrobociu, świadomość europejska, sport i rekreacja oraz wiele innych. Działania wolontariuszy nie przynoszą zysku i nie są wykonywane jako zastępstwo czyjejś pracy etatowej.

W sposób priorytetowy traktowane są projekty angażujące młodzież niepełnosprawną, pochodzącą ze środowisk dotkniętych ubóstwem, bezrobociem i patologiami, młodzież mającą utrudnione możliwości kontynuowania nauki, albo zdobycia pracy.

■ Jakie kraje uczestniczą w programie

■ KRAJE UNII EUROPEJSKIEJ

Austria	Grecja	Niemcy
Belgia	Hiszpania	Portugalia
Dania	Holandia	Szwecja
Finlandia	Irlandia	Wielka Brytania
Francja	Luksemburg	Włochy

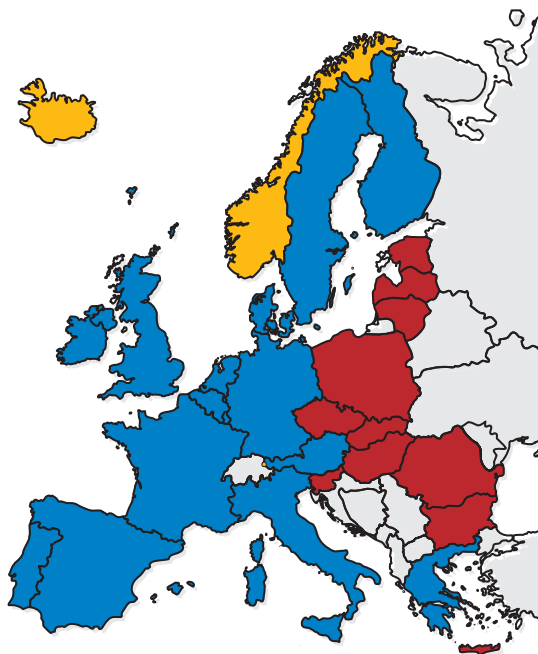
■ KRAJE EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO (EEA)

Islandia	Norwegia	Liechtenstein
----------	----------	---------------

■ KRAJE KANDYDUJĄCE

(tj. ubiegające się o członkostwo w Unii Europejskiej)

Bułgaria	Litwa	Rumunia
Cypr	Łotwa	Słowacja
Czechy	Malta	Słowenia
Estonia	Polska	Węgry

Wolontariusz musi być obywatelem jednego z wymienionych krajów lub legalnie przebywać na jego terytorium.

Wolontariusz z kraju kandydującego nie może wyjechać do innego kraju kandydującego, ani do kraju EEA. **W każdym projekcie musi uczestniczyć przynajmniej jedno państwo Unii Europejskiej.**

We wszystkich tych krajach Program realizowany jest przez istniejące tam Narodowe Agencje. Ich adresy można znaleźć na stronie www.sosforevs.org.

■ rodzaje projektów

■ Projekty długoterminowe

Trwają od 6 do 12 miesięcy i są dostępne dla wszystkich młodych ludzi w wieku 18-25 lat.

■ Projekty krótkoterminowe

Trwają od 3 tygodni do 6 miesięcy, ich celem jest przede wszystkim ułatwienie dostępu do Programu młodzieży z mniej uprzywilejowanych środowisk - młodzieży niepełnosprawnej, pochodzącej ze środowisk ubogich lub patologicznych, znajdującej się w trudnej sytuacji, nie mogącej kontynuować nauki.

Przeznaczone są dla tych młodych ludzi, którzy z różnych powodów nie mogą wziąć udziału w projektach długoterminowych.

Projekty krótkoterminowe powinny uwzględniać szczególne potrzeby takich osób. Wówczas stwarzają one młodym ludziom szansę aktywniejszego udziału w życiu społecznym oraz przygotowują ich do udziału w wolontariacie długoterminowym.

Projekty krótkoterminowe nie są dostępne dla młodych ludzi, którzy nie mogą uczestniczyć w wolontariacie długoterminowym ze względu na podjęte studia lub pracę.

■ Projekty z krajami Wspólnoty Niepodległych Państw i krajami Europy Półd.-Wsch.

W ramach akcji 2.2 Programu MŁODZIEŻ polscy wolontariusze i polskie organizacje mogą uczestniczyć we wspólnych projektach z Armenią, Azerbejdżanem, Białorusią, Gruzją, Mołdawią, Rosją, Ukrainą, Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Chorwacją, Federalną Republiką Jugosławii i Macedonią.

Wskazówek dotyczących organizacji takich przedsięwzięć udziela Narodowa Agencja Programu MŁODZIEŻ. Ponadto na stronie www.youth.org.pl dostępny jest specjalny przewodnik poświęcony takim projektom.

■ Projekty paneuropejskie

Są przeznaczone dla organizacji współpracujących z wieloma partnerami w Europie (albo dla sieci organizacji - tzw. *networks*); doświadczonych w realizacji projektów EVS. Musi w nich uczestniczyć co najmniej 6 różnych krajów Programu, które wymieniają wolontariuszy pomiędzy sobą (tj. pełnią rolę zarówno organizacji wysyłających jak i goszczących).

Wskazówek dotyczących organizacji takich przedsięwzięć udziela Narodowa Agencja Programu MŁODZIEŻ.

■ przykłady projektów

■ Wolontariuszka z Niemiec, Leili, pracowała przez rok na rzecz lokalnego środowiska w Lublinie wspólnie z Fundacją "Szczęśliwe Dzieciństwo". Pod nadzorem pedagogów opiekowała się dziećmi i młodzieżą z rodzin patologicznych, pomagała w organizacji dla nich wycieczek i letnich obozów, w których sama też uczestniczyła. Przygotowywała spotkania z partnerskimi organizacjami z Europy oraz seminaria dla liderów grup młodzieżowych. Leili prowadziła również akcje służące włączeniu młodzieży z rodzin patologicznych w działalność świetlic Fundacji i ich integracji społecznej. Dzięki wolontariatowi poznała metody pracy z młodzieżą, zdobyła doświadczenie i nowe umiejętności, które będzie mogła wykorzystać w przyszłości.

■ Ola, wolontariuszka z Polski, wyjechała na 7 miesięcy do Portugalii. Celem projektu było zebranie i przygotowanie materiałów do publikacji i wystawy na temat "Wpływ środowiska naturalnego na kulturę regionu Coimbra" i wykorzystanie ich przez organizację goszczącą, QUERCUS - Associação Nacional de Conservação da Natureza, do edukacji o środowisku naturalnym. Przestaniem jej pracy było promowanie ochrony środowiska i współpracy europejskiej. W czasie swojego pobytu współpracowała z byłym wolontariuszem przygotowującym projekt Kapitału Przyszłości oraz z członkami organizacji QUERCUS, którym pomagała w reorganizacji Centrum Dokumentacji. Wolontariat był dla Oli okazją poznania i zrozumienia kultury Portugalii oraz poznania wielu nowych ludzi.

■ Dwóch wolontariuszy (Christian z Niemiec i Carlos z Portugalii) przez 7 miesięcy pracowało w Międzynarodowym Centrum Spotkań Młodzieży w Sorkwicach na Mazurach. Pomagali przy realizacji międzyna-rodowych projektów młodzieżowych, opiekowali się ich uczestnikami przebywającymi na terenie Międzynarodowego Centrum Spotkań Młodzieży "Camp Rodowo", organizowali zajęcia dydaktyczne, sportowe, językowe i warsztaty (europejskie, dziennikarskie, ekologiczne, etc.). Uczestniczyli też w planowaniu przyszłych projektów realizowanych w "Camp Rodowo".

■ kto jest zaangażowany w projekt

W każdym projekcie Wolontariatu Europejskiego zawsze uczestniczy trzech partnerów:

**WOLONTARIUSZ,
ORGANIZACJA WYSYŁAJĄCA
i ORGANIZACJA GOSZCZĄCA**

a także:

NARODOWA AGENCJA PROGRAMU MŁODZIEŻ - funkcjonuje w każdym kraju Programu. Tam odpowiada za realizację Programu MŁODZIEŻ, prowadzi działalność promocyjną i informacyjną, przyjmuje wnioski, ocenia je i przedstawia narodowemu Komitetowi Selekcijnemu, organizuje szkolenia (w tym dla wolontariuszy EVS), podpisuje umowy finansowe z organizacjami, przekazuje im dotacje, rozlicza je ze zrealizowanych projektów.

KOMITET SELEKCYJNY (w Polsce) - akceptuje bądź odrzuca wnioski, określa priorytety Programu, podejmuje inne kluczowe decyzje dotyczące realizacji Programu MŁODZIEŻ w każdym kraju Programu. W Polsce w jego skład wchodzi przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, największych polskich organizacji młodzieżowych, Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży i - rotacyjnie - polskich Ośrodków Regionalnych Programu MŁODZIEŻ.

KOMISJA EUROPEJSKA - Dyrektoriat Generalny EDUKACJA I KULTURA - określa zasady realizacji Programu MŁODZIEŻ we wszystkich krajach uczestniczących w Programie, wraz z rządami poszczególnych krajów Programu współfinansuje jego realizację, rozlicza Narodowe Agencje z realizacji Programu w ich krajach.

KOMITET SELEKCYJNY (w Brukseli) - akceptuje Listy Intencyjne dla projektów goszczących (*Hosting Expression of Interest*). W jego skład wchodzi przedstawiciele Komisji Europejskiej - DG Edukacja i Kultura, Europejskiego Forum Młodzieży (European Youth Forum) i - rotacyjnie - Narodowych Agencji Programu MŁODZIEŻ.

■ **wolontariusz evs**

A). KTO MOŻE ZOSTAĆ WOLONTARIUSZEM EVS?

Wolontariat Europejski jest szansą dla każdego młodego człowieka niezależnie od płci, rasy, narodowości, wyznania, przekonań politycznych czy stanu zdrowia. Każdy może zostać wolontariuszem.

Wolontariusz nie musi mieć żadnych kwalifikacji, czy doświadczenia, nie musi znać żadnego języka obcego na określonym poziomie, o ile nie wymaga tego Organizacja Goszcząca - gospodarz projektu i Organizacja Wysyłająca, która przeprowadza rekrutację. Jedynymi kryteriami są tu silna motywacja, wiek i obywatelstwo jednego z krajów Programu (lub dla wolontariuszy spoza krajów Programu - posiadanie karty czasowego/stałego pobytu).

Od wolontariusza EVS nikt nie ma prawa pobierać żadnej opłaty za jego udział w projekcie.

Osoba, która chciałaby zostać wolontariuszem powinna zgłosić się do Organizacji Wysyłającej (patrz: str. 9) oraz znaleźć odpowiadający jej projekt EVS w internetowej bazie danych www.sosforevs.org.

Młody człowiek może uczestniczyć w projekcie EVS tylko jeden raz. Jednak po zrealizowaniu projektu krótkoterminowego możliwy jest udział w projekcie długoterminowym.

B). KORZYŚCI DLA WOLONTARIUSZA

NOWA WIEDZA

- Nauka / doskonalenie języka obcego
- Umiejętności praktyczne
- Doświadczenie
- Nowe pomysły i zainteresowania
- Edukacja międzykulturowa
- Umiejętność komunikowania się

ROZWÓJ OSOBISTY

- Wyzwanie
- Lepsze poznanie siebie i innych
- Pomoc ludziom w potrzebie
- Nowe kontakty i przyjaźnie

C). CO WOLONTARIUSZ MA ZAPEWNIONE?

SZKOLENIA

- szkolenie przygotowawcze (przed wyjazdem za granicę)
- szkolenie wprowadzające (wkrótce po przyjeździe do kraju goszczącego)
- spotkanie pośrednie - ewaluacyjne (w połowie trwania projektu)
- kursy i szkolenia przed i w czasie trwania projektu (kurs językowy, kursy praktyczne, itp.)

POKRYCIE WSZYSTKICH KOSZTÓW POBYTU

- ubezpieczenie
- koszty podróży
- wyżywienie i zakwaterowanie
- kieszonkowe

INNE

- pomoc merytoryczną i wsparcie ze strony przydzielonego opiekuna (tzw. mentora)
- możliwości kontynuacji działań o charakterze międzynarodowym np. Kapitał Przyszłości (patrz: str. 14), wymiany międzynarodowe, itp.
- certyfikat z Komisji Europejskiej zaświadcający o udziale w Programie Wspólnotowym MŁODZIEŻ - Wolontariat Europejski EVS

■ organizacja wysyłająca

A). OBOWIĄZKI ORGANIZACJI WYSYŁAJĄCEJ

Organizacja Wysyłająca zobowiązana jest:

etap przygotowań

- dokładnie poznać wolontariusza zanim zdecyduje się wziąć na siebie odpowiedzialność za wysłanie go
- zapoznać wolontariusza z zasadami Wolontariatu Europejskiego
- pomóc wolontariuszowi w znalezieniu Organizacji Goszczącej i nawiązaniu z nią kontaktu (jeżeli Organizacja Wysyłająca nie zna hasła do bazy danych projektów goszczących - *database (passwd)*), w której znajdują się dane adresowe organizacji goszczących, może zwrócić się o pomoc do Narodowej Agencji)
- złożyć do Narodowej Agencji Programu MŁODZIEŻ wniosek o fundusze na wysłanie wolontariusza na projekt EVS wraz ze swoją opinią o wolontariuszu

po akceptacji wniosku

- zawrzeć z Narodową Agencją umowę finansową
- przygotować wolontariusza do pobytu za granicą (zakup biletu, pomoc w otrzymaniu wizy)
- ubezpieczyć go we wskazanym przez Narodową Agencję towarzystwie ubezpieczeniowym
- dopilnować, by wolontariusz wziął udział w obowiązkowym szkoleniu przygotowawczym EVS (tzw. *pre-departure training*) zorganizowanym przez Narodową Agencję. Jest ono istotnym elementem przygotowań wolontariusza do wyjazdu za granicę. Szkolenie jest poświęcone m.in. refleksji nad motywacją wolontariusza, prezentacji jego praw i obowiązków w trakcie projektu, a także prezentacji Programu MŁODZIEŻ ze szczególnym uwzględnieniem Wolontariatu Europejskiego

w trakcie realizacji projektu

- utrzymywać stały kontakt z wolontariuszem i Organizacją Goszczącą (pozwoli to uniknąć kryzysów,

a także może pomóc Organizacji Wysyłającej w przygotowaniu działań stanowiących kontynuację pracy wolontariusza po jego powrocie do kraju)

kontynuacja

- po zakończeniu projektu - złożyć do Narodowej Agencji sprawozdanie merytoryczne i finansowe z przebiegu projektu
- ułatwić wolontariuszowi ponowną integrację w swoim środowisku po jego powrocie oraz pomóc mu w dalszym kształceniu lub szkoleniu

B). BUDŻET ORGANIZACJI WYSYŁAJĄCEJ

Wszystkie koszty udziału wolontariusza w projekcie są pokrywane przez Komisję Europejską za pośrednictwem Narodowych Agencji.

Dofinansowanie jest rozłożone pomiędzy Organizację Wysyłającą i Organizację Goszczącą (a w niektórych przypadkach - także Organizację Koordynującą - patrz: str. 13).

Organizacja Wysyłająca może ubiegać się o dofinansowanie następujących wydatków:

- **Koszty podróży** - do wysokości 100% rzeczywistych kosztów podróży międzynarodowej z miejsca zamieszkania wolontariusza do miejsca realizacji projektu i z powrotem
- **Koszty wiz i szczepień** - do wysokości 100% rzeczywistych kosztów wizowych i związanych z wymaganymi szczepieniami (jeżeli dotyczy)
- **Przygotowanie i monitoring** - koszty rekrutacji, przygotowania wolontariusza, koszty administracyjne i pocztowo-telekomunikacyjne, a w szczególności koszty utrzymywania kontaktu z wolontariuszem w trakcie jego pobytu za granicą, itp. (ryczałt: 350 euro jednorazowo + 18 euro na każdy miesiąc trwania projektu*)

* Stawki obowiązujące w roku 2003.

W projektach angażujących młodzież z mniej uprzywilejowanych środowisk Organizacja Wysyłająca może liczyć na dodatkowe dofinansowanie:

- **Wizyta przygotowawcza** - koszty związane z organizacją wyjazdu koordynatora projektu i ew. wolontariusza do miejsca realizacji projektu w celu lepszego przygotowania projektu (100% rzeczywistych kosztów podróży oraz 48 euro/osobę/dzień wizyty*)

- **Koszty specjalne** - obowiązują wyłącznie w bardzo uzasadnionych przypadkach, np. specjalistyczne szkolenie wynikające ze szczególnych potrzeb wolontariusza - np. głuchoniemego, czy też koszt wyjazdu na projekt osoby towarzyszącej (opiekuna) wolontariuszowi niepełnosprawnemu (do wysokości 100% kosztów rzeczywistych)

Wszystkie pozostałe koszty, które nie mieszczą się w tym budżecie, należą do kosztów własnych Organizacji Wysyłającej.

C). JAK ZOSTAĆ ORGANIZACJĄ WYSYŁAJĄCĄ (KROK PO KROKU)

Rolę Organizacji Wysyłającej może pełnić każdego rodzaju organizacja pozarządowa (stowarzyszenie, fundacja, itp.), organ władz lokalnych bądź każda inna instytucja prowadząca działalność nie nastawioną na zysk, np. organizacja studencka, samorząd szkolny, dom kultury, klub europejski, etc.

1. Zapoznaj się dokładnie z zasadami funkcjonowania Wolontariatu Europejskiego.
2. Nawiąż kontakt z młodym człowiekiem zainteresowanym EVS-em.
3. Przedstaw mu program, zapoznaj się z jego motywacją i zainteresowaniami.
4. W bazie danych Listów Intencyjnych EVS na stronie www.sosforevs.org razem z wolontariuszem znajdź jeden lub kilka projektów odpowiadających jego zainteresowaniom i zlokalizowanych na terenie krajów Unii Europejskiej (jeżeli nie znasz hasła do tej bazy danych *database* (*passwd*) w której znajdują się dane adresowe organizacji goszczących, możesz zwrócić się o pomoc do Narodowej Agencji).

5. Skontaktuj się z gospodarzem wybranego projektu czyli Organizacją Koordynującą albo lokalną Organizacją Goszczącą i sprawdź czy projekt jest nadal aktualny, czy w interesującym Was terminie będzie mógł przyjąć Twojego wolontariusza. Zapoznaj się bliżej ze szczegółami projektu, przedstaw wolontariusza (CV, list motywacyjny, ...), uzgodnij szczegóły organizacyjne (data rozpoczęcia i zakończenia projektu, rodzaj zakwaterowania, wyżywienia, szkolenia, itp.).

6. Wspólnie z wolontariuszem opracuj plan przygotowań do jego wyjazdu (podzielcie się zadaniami: sprawy wizowe, zakup biletu na podróż, itp.) i do pracy przy projekcie (ewentualny kurs językowy, kurs dokształcający, np. komputerowy, ...).

7. W jednym z wyznaczonych terminów (patrz: str. 13) złóż do swojej Narodowej Agencji Programu MŁODZIEŻ *Wniosek o fundusze dla Organizacji Wysyłającej*** i upewnij się, że Organizacja Koordynująca / Goszcząca złożyła do Narodowej Agencji w swoim kraju *Wniosek o fundusze dla Organizacji Goszczącej***

8. Wniosek zostanie zaopiniowany przez Narodową Agencję, a ostateczną decyzję podejmie Komitet Selekcyjny.

9. Po akceptacji wniosku ubezpiecz wolontariusza zgodnie ze wskazówkami Narodowej Agencji.

10. Do Twojej organizacji zostanie wysłana umowa finansowa, którą powinny podpisać osoby upoważnione do zaciągania zobowiązań finansowych w jej imieniu.

11. Po otrzymaniu podpisanej umowy Narodowa Agencja prześle Twojej organizacji grant.

* Stawki obowiązujące w roku 2003.

** O formularze wniosków pytaj w Narodowej Agencji. Możesz je również znaleźć na stronie www.youth.org.pl.

■ organizacja goszcząca

A). OBOWIĄZKI ORGANIZACJI GOSZCZĄCEJ

Organizacja Goszcząca zobowiązana jest:

- **(zakwaterowanie)** zapewnić wolontariuszowi odpowiednie zakwaterowanie, które będzie zgodne z jego oczekiwaniami (u rodziny, wynajęcie mieszkania, pokój gościnny w siedzibie organizacji, itp.)
- **(wyżywienie)** zorganizować wolontariuszowi posiłki albo wypłacać mu kieszonkowe przeznaczone tylko na wyżywienie
- **(kieszonkowe)** regularnie, raz w miesiącu lub raz w tygodniu wypłacać wolontariuszowi określoną, zryczałtowaną kwotę na jego własne wydatki (inne niż wyżywienie)
- **(indywidualna opieka)** przydzielić opiekuna (mentora), który odpowiada bezpośrednio za indywidualne, językowe i pedagogiczne wsparcie wolontariusza i do którego wolontariusz może zwrócić się w przypadku jakichkolwiek problemów. Powinien on stworzyć wolontariuszowi możliwość integracji w lokalnej społeczności, poznania nowych ludzi, prowadzenia życia towarzyskiego, udziału w zajęciach organizowanych w czasie wolnym, itp.
- **(szkolenie językowe)** umożliwić wolontariuszowi naukę języka kraju goszczącego
- **(przygotowanie merytoryczne)** przygotować wolontariusza do zadań, które zostaną mu powierzone, a w razie potrzeby zapewnić mu kursy podnoszące jego kwalifikacje i doskonalące jego umiejętności (praca z niepełnosprawnymi, obsługa komputera, język migowy, itp.)
- **(szkolenia)** dopilnować, aby wolontariusz wziął udział w **szkoleniu wprowadzającym** (tzw. *on-arrival training*) i **ewaluacji pośredniej** (tzw. *mid-term meeting*) organizowanych przez Narodową Agencję kraju goszczącego. Celem pierwszego spotkania jest wprowadzenie młodego wolontariusza do pomocy w organizacji, do kilkumiesięcznego pobytu w kraju goszczącym, a także poznanie innych wolontariuszy i Akcji Wolontariat Europejski. Ewaluacja pośrednia

odbywa się w trakcie realizacji projektu (pobytu wolontariusza w kraju goszczącym) i ma za zadanie podsumować dotychczasowy przebieg projektu, ponowne spotkanie z innymi wolontariuszami oraz zapoznanie wolontariusza z innymi możliwościami działań proponowanymi mu przez Program MŁODZIEŻ

B). BUDŻET ORGANIZACJI GOSZCZĄCEJ

Wszystkie koszty udziału wolontariusza w projekcie są pokrywane przez Komisję Europejską za pośrednictwem Narodowych Agencji.

Dofinansowanie jest rozłożone pomiędzy Organizację Wysyłającą i Organizację Goszczącą (a w niektórych przypadkach także Organizację Koordynującą - patrz: str. 13).

Organizacja Goszcząca może ubiegać się o dofinansowanie następujących wydatków:

- **Kieszonkowe** dla wolontariusza na jego własne wydatki, inne niż wyżywienie (zryczałtowana kwota, jest inna dla każdego kraju; w Polsce jest to równowartość 105 euro na każdy miesiąc trwania projektu*)
- **Koszty działań** - zakwaterowanie, wyżywienie, transport lokalny, wsparcie wolontariusza (opieka mentora, materiały potrzebne do realizacji projektu, itp.), kursy i szkolenia (w tym językowe), koszty administracyjne, itp. (ryczałt: 480 euro jednorazowo + 300 euro na każdy miesiąc trwania projektu*)

* Stawki obowiązujące w roku 2003.

W projektach angażujących młodzież z mniej uprzywilejowanych środowisk Organizacja Goszcząca może liczyć na dodatkowe dofinansowanie:

- **Koszty specjalne** - obowiązują wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, np. opieka wyspecjalizowanego pracownika młodzieżowego / trenera lub wynajem specjalnych pomieszczeń w związku ze specjalnymi potrzebami wolontariusza, itp. (do wysokości 100% kosztów rzeczywistych)

Wszystkie pozostałe koszty, które nie mieszczą się w tym budżecie należą do kosztów własnych Organizacji Goszczącej.

C). JAK ZOSTAĆ ORGANIZACJĄ GOSZCZĄCĄ (KROK PO KROKU)

Każdy wolontariusz jest przyjmowany przez Organizację Goszczącą. Może nią zostać każdego rodzaju organizacja pozarządowa, organ władz lokalnych bądź inna instytucja prowadząca działalność nie nastawioną na zysk, np. dom opieki, organizacja ekologiczna, świetlica młodzieżowa, dom spotkań młodzieży, itp.

I. Zapoznaj się dokładnie z zasadami funkcjonowania Wolontariatu Europejskiego i możliwościami finansowania Twojego projektu przez Program.

2. Stwórz koncepcję projektu, do którego chciałbyś zaangażować wolontariusza/-y EVS, a następnie wypełnij w języku angielskim formularz wniosku pn. *List Intencyjny** (tzw. *Hosting Expression of Interest*) i przed końcem dowolnego miesiąca złóż go do swojej Narodowej Agencji Programu MŁODZIEŻ. Narodowa Agencja zaopiniuje go i prześle dalej do akceptacji Komitetu Selekcyjnego w Brukseli.

- Jeżeli Twojemu projektowi zostanie nadane tzw. **zielone światło**, to znaczy, że został on zaakceptowany, a dowiesz się o tym osobnym pismem z Komisji Europejskiej.

- Jeżeli Komitet Selekcyjny uzna Twój opis projektu za niewystarczający albo nieznacznie odbiegający od filozofii EVS, to Twój List Intencyjny otrzyma **pomarańczowe światło**, zaś o zastrzeżeniach dowiesz się od Narodowej Agencji. Po dostarczeniu przez Ciebie poprawek, wniosek zostanie ponownie rozpatrzony przez Komitet Selekcyjny w Brukseli.

- Nadanie Listowi Intencyjnemu **czerwonego światła** oznacza odrzucenie projektu i w konsekwencji - konieczność przeprowadzenia w nim dużych zmian.

3. Po akceptacji projekt zostanie umieszczony w internetowej bazie danych Wolontariatu Europejskiego (www.sosforevs.org). Mają do niej dostęp wolontariusze i Organizacje Wysyłające z całej Europy. Te z nich, które zainteresują się Twoim projektem, skontaktują się bezpośrednio z Twoją organizacją. Wspólnie uzgodnijcie, czy jesteście zainteresowani współpracą. Możesz poprosić o przysłanie CV i listu motywacyjnego wolontariusza.

4. W miarę możliwości i na podstawie zdobytej wiedzy o wolontariuszu dostosuj projekt do jego motywacji, oczekiwań, umiejętności i wiedzy (data rozpoczęcia i zakończenia projektu, rodzaj zakwaterowania i wyżywienia, szkolenia, kursy językowe, zadania, itp.).

5. W jednym z wyznaczonych terminów (patrz poniżej) złóż do Narodowej Agencji Programu MŁODZIEŻ *Wniosek o fundusze dla Organizacji Goszczącej** i upewnij się, że Twój partner - Organizacja Wysyłająca złożyła do Narodowej Agencji w swoim kraju *Wniosek o fundusze dla Organizacji Wysyłającej**.

6. Wniosek zostanie zaopiniowany przez Narodową Agencję, a ostateczną decyzję podejmie Komitet Selekcyjny w Polsce.

7. Po akceptacji projektu do Twojej organizacji zostanie wysłana umowa finansowa, którą powinny podpisać osoby upoważnione do zaciągania zobowiązań finansowych w jej imieniu.

8. Po otrzymaniu podpisanej umowy Narodowa Agencja przekaże Twojej organizacji grant.

■ organizacja koordynująca

W niektórych przypadkach pewne obowiązki Organizacji Goszczącej może wziąć na siebie inna organizacja, zwana Organizacją Koordynującą. Do jej zadań mogą należeć związane z projektem prace administracyjne: opracowanie i złożenie wniosku o fundusze do Narodowej Agencji, podpisanie umowy finansowej z Narodową Agencją, otrzymanie grantu i później rozliczenie się z niego, rekrutacja wolontariuszy, itp. W tej sytuacji współpracujące organizacje dzielą się budżetem pod względem wykonywanych czynności. Zaangażowanie Organizacji Koordynującej w żadnym przypadku nie powoduje zwiększenia grantu.

* O formularze wniosków pytaj w Narodowej Agencji.
Możesz je również znaleźć na stronie: www.youth.org.pl.

■ terminy składania wniosków do narodowej agencji

DATA ROZPOCZĘCIA PROJEKTU

między 1. maja a 30. września
między 1. lipca a 30. listopada
między 1. września a 31. stycznia
między 1. grudnia a 30. kwietnia
między 1. lutego a 30. czerwca

TERMIN ZŁOŻENIA WNIOSKU

1. lutego
1. kwietnia
1. czerwca
1. września
1. listopada

■ kapitał przyszłości

Każdy wolontariusz, który ukończył projekt Wolontariatu Europejskiego może zrealizować swój własny projekt - tzw. Kapitał Przyszłości.

Projekt Kapitału Przyszłości powinien być związany z tym, co wolontariusz robił w ramach projektu EVS.

W ramach niego może wykorzystać i wzbogacić swoje doświadczenie i umiejętności zdobyte podczas projektu Wolontariatu Europejskiego.

Kapitał Przyszłości stwarza też byłym wolontariuszom możliwość rozwoju zawodowego i osobistego.

Możliwe są następujące rodzaje projektów Kapitału Przyszłości:

- rozpoczęcie pracy lub działalności zawodowej (zarówno non-profit jak i nastawionej na przyniesienie zysku);
- zorganizowanie jednego, określonego przedsięwzięcia, prezentującego umiejętności wolontariusza (wystawa, film, publikacja albumu, książki, itp.);
- kursy i szkolenia, wzbogacające umiejętności i zainteresowania wolontariusza zdobyte w trakcie projektu EVS (UWAGA! Nie mogą to być studia ani kurs językowy!).

Priorytetowo traktowane są działania przynoszące korzyść innym młodym ludziom lub społeczności lokalnej.

Projekt Kapitału Przyszłości może być zrealizowany w ciągu dwóch lat od zakończenia projektu EVS, w dowolnym kraju Programu. Maksymalna kwota dofinansowania, jaką można uzyskać z Programu MŁODZIEŻ, to 5.000 euro.

O szczegóły tej Akcji pytaj w Narodowej Agencji. Możesz je znaleźć również na stronie internetowej www.youth.org.pl.

PRZYKŁADY PROJEKTÓW KAPITAŁU PRZYSZŁOŚCI

Wolontariuszka z Niemiec przez rok pracowała z młodzieżą w Clare Youth Service w Irlandii. Po ukończeniu projektu Wolontariatu Europejskiego

pozostała tam i zorganizowała dla swoich podopiecznych warsztaty fotograficzne. Dodatkowo, zamierzała rozszerzyć i udoskonalić swoje umiejętności i techniki w fotografii artystycznej. W efekcie projekt składał się z dwóch części: pierwsza polegała na szkoleniu młodzieży z Clare Youth Service w zakresie fotografowania, wywoływania i prezentowania zdjęć, a druga obejmowała doskonalenie własnych umiejętności i analizowanie metod łączenia malarstwa olejnego z fotografią. Projekt okazał się bardzo udanym przedsięwzięciem. Po jego ukończeniu rozpoczęła dzienne studia fotograficzne.

Portugalski były wolontariusz uczestniczył w projekcie EVS w Międzynarodowym Biurze CARITAS w Mediolanie, zajmującym się osobami mającymi problemy osobiste i socjalne. Tam zetknął się z koncepcją handlu, która wprawdzie jest realizowana w Europie od 30 lat, ale nie została jeszcze wprowadzona w Portugalii. Podobało mu się to, że sklepy reklamowały i sprzedawały produkty, warzywa i owoce z krajów rozwijających się, łącząc w ten sposób zysk ze sprawiedliwością społeczną. Po roku spędzonym we Włoszech, w trakcie którego sam pracował w jednym z takich sklepów, wrócił do Portugalii z - jak to sam nazwał - "wizją". W sierpniu 1999 r. otworzył pierwszy tego rodzaju sklep w swoim mieście Amarante. Spotkało się to z dużym zainteresowaniem w prasie portugalskiej i wkrótce okazało się udanym przedsięwzięciem. Były wolontariusz planuje obecnie otworzyć kolejne sklepy w Lizbonie i w Aveiro.

Genevieve jest artystką, która podczas swojego projektu EVS w Irlandii pracowała z ludźmi próbującymi zerwać z uzależnieniem od narkotyków. W ich terapii wprowadziła zajęcia artystyczne, które okazały się wspianą metodą pokazywania ich emocji i problemów, oraz walki z nimi. Zorganizowała liczne warsztaty rysunku i malarstwa dla młodzieży w swoim dotychczasowym projekcie, pomagając tym samym Organizacji Goszczącej w stworzeniu nowego typu terapii dla osób uzależnionych od narkotyków. Genevieve zdecydowała, że jej projekt Kapitału Przyszłości będzie rozwinięciem jej pomysłu, także w innych krajach.

Inne przykłady projektów Kapitału Przyszłości możesz znaleźć na stronie www.sosforevs.org.

<http://www.youth.org.pl>

**...to strona internetowa
Polskiej Narodowej Agencji Programu MŁODZIEŻ.**

Tam znajdziesz dużo informacji o Programie, a wśród nich:

- szczegółowe informacje o pozostałych Akcjach Programu MŁODZIEŻ
- aktualne priorytety Komisji Europejskiej i Narodowej Agencji
- formularze wniosków, przewodniki i inne materiały do ściągnięcia
- przykłady zrealizowanych projektów
- zaproszenia na szkolenia, wizyty studyjne i seminaria w Polsce i za granicą
- decyzje Komitetu Selekcyjnego

■ program MŁODZIEŻ

MŁODZIEŻ to Program Unii Europejskiej, kontynuujący idee i cele Programów MŁODZIEŻ DLA EUROPY i WOLONTARIAT EUROPEJSKI. Jest adresowany do młodych ludzi w wieku 15 - 25 lat oraz do osób pracujących z młodzieżą. Ma on na celu przezwyciężanie barier, uprzedzeń i stereotypów zakorzenionych w mentalności i kulturze młodych ludzi zamieszkujących państwa, które biorą udział w Programie. Przygotowuje on młodzież do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym państw europejskich. Promuje wszelkie przedsięwzięcia, które mogą pomóc w rozwoju osobowości młodego człowieka. Pobudza do kreatywnego działania na rzecz społeczności lokalnej oraz sprzyja wzrostowi tolerancji. W ramach Programu młodzi ludzie przygotowują, realizują i oceniają własne projekty. Stwarza on możliwość wymiany doświadczeń, poglądów, ale przede wszystkim zachęca do poszukiwania nowych metod pracy z młodzieżą. Szczególny nacisk położony jest na zwiększenie udziału w życiu społecznym młodzieży z mniej uprzywilejowanych środowisk, tzn. niepełnosprawnej, pochodzącej z rodzin objętych patologiami społecznymi, bezrobotnej, należącej do mniejszości narodowych, rasowych itp.

Program MŁODZIEŻ, zaplanowany na lata 2000-2006, składa się z pięciu akcji. Część z nich była realizowana w Polsce w latach 1998-1999 w ramach Programu MŁODZIEŻ DLA EUROPY. Nowe akcje to przejęta po Programie EUROPEAN VOLUNTARY SERVICE realizowanym w krajach UE Akcja 2 oraz całkowicie nowy pomysł - Akcja 4 ("Wspólne Działania"), która daje możliwość prowadzenia wspólnych przedsięwzięć z innymi programami UE (LEONARDO DA VINCI, SOCRATES).

Akcja 1 - Wymiana Młodzieży - "Młodzież dla Europy"

W ramach tej akcji wspierane są projekty dwustronnych i wielostronnych spotkań grup młodzieży z krajów Programu. Projekty, trwające od 6 do 21 dni, umożliwiają poznanie realiów i kultury innych krajów. Szczególną uwagę poświęca się projektom składanym przez organizacje lokalne, które nie mają doświadczenia we współpracy międzynarodowej oraz projektom

angażującym młodzież niepełnosprawną lub pochodzącą z terenów słabo rozwiniętych pod względem kulturowym, społecznym i ekonomicznym.

Akcja 2 - Wolontariat Europejski - EVS

Wcześniej funkcjonujący jako odrębny Program, został włączony jako jedna z akcji Programu MŁODZIEŻ. Wolontariat Europejski umożliwia organizacjom wysyłanie młodych, ale pełnoletnich ludzi jako wolontariuszy do pracy przy różnych projektach zagranicznych (ekologicznych, socjalnych, kulturalnych...) oraz goszczenie wolontariuszy z innych krajów europejskich w już istniejących organizacjach i instytucjach non-profit. Projekty takie trwają do 12 miesięcy.

Akcja 3 - Inicjatywy Młodzieżowe

Inicjatywy Młodzieżowe mają za zadanie wspierać projekty przygotowane przez młodych ludzi, realizowane na szczeblu lokalnym, regionalnym lub ogólnokrajowym. Dzięki tej akcji młodzież może wykazać się zdolnościami organizacyjnymi, twórczymi i umiejętnościami współpracy z innymi. Nie jest tu wymagany partner zagraniczny.

Akcja 4 - Wspólne Działania

Celem tej akcji jest dążenie do zacieśnienia współpracy między krajami uczestniczącymi w Programie, do stworzenia wspólnego systemu informacji, monitoringu oraz rozpowszechniania rozwiązań umożliwiających zdobywanie wiedzy. Akcja ta ma charakter scentralizowany i jest koordynowana bezpośrednio przez Komisję Europejską. Szczegółowe informacje o niej można znaleźć na stronie internetowej <http://europa.eu.int/comm/education/youth.html>.

Akcja 5 - Działania Wspierające

Zadaniem Akcji 5 jest wspieranie działań pierwszych trzech akcji poprzez organizowanie i dofinansowywanie szkoleń, seminariów i wizyt studyjnych dla pracowników młodzieżowych. W ramach Akcji 5 realizowane są projekty promujące i informujące o zasadach korzystania z Programu MŁODZIEŻ. Odbyna się to poprzez szkolenia z zakresu pisania wniosków, oraz pomoc w merytorycznym przygotowaniu projektów. Dofinansowywane są działania, które ułatwiają znalezienie partnera i przygotowują grupy do realizacji projektów wymiany.